

-ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ-

Niall Ferguson

Η εξέλιξη του χρήματος

Μια οικονομική ιστορία του κόσμου

Μετάφραση: Ευτυχία Παγουλάτου

ISBN: 978-960-221-506-7, σελ. 414, σχ.17x24,
α' έκδοση Ιούνιος 2011,
τιμή 32,00 € (χωρίς ΦΠΑ)

Ψωμί, μετρητά, λεφτά, ρευστό, φράγκα, παράδες, μαύρα, διαθέσιμα, τα προς το ζην: όπως και να το πείτε, το χρήμα μετράει. Για τους χριστιανούς, η αγάπη γι' αυτό είναι η πηγή όλων των κακών. Για τους στρατηγούς, είναι το μέσο διεξαγωγής του πολέμου· για τους επαναστάτες, είναι τα δεσμά της εργασίας. Όμως τι ακριβώς είναι το χρήμα, από πού ήρθε και πώς καταλήξαμε να ζούμε σ' έναν κόσμο όπου το περισσότερο χρήμα είναι αόρατο; Το πρώτο βήμα για να καταλάβουμε την πολυπλοκότητα των σύγχρονων χρηματοπιστωτικών θεσμών είναι να διαπιστώσουμε την προέλευσή τους – πράγμα που προσφέρει αυτή η μοναδική εισαγωγή στα οικονομικά και την οικονομική ιστορία.

Αναγνωρίζοντας στη διάδοση του χρήματος μια κινητήρια δύναμη της νεότερης ιστορίας, ο διάσημος οικονομολόγος Νάιαλ Φέργκιουσον ξεδιπλώνει μια σειρά συναρπαστικά σενάρια όπου οι Μέδικοι, οι Ρότσιλντ, η Τράπεζα της Αγγλίας, το χρηματιστήριο του Παρισιού, οι ασφαλιστικές εταιρείες και η Γουόλ Στριτ έχουν συμβάλει με τον τρόπο τους ώστε η ιστορική σημασία του ρευστού χρήματος να απογειωθεί στη στρατόσφαιρα – εκεί όπου δεν είναι απλώς ένα χειροπιαστό κομμάτι χαρτί αλλά μια καθολική αφαίρεση που ονομάζεται πίστωση. Αν και γραμμένο πριν από την τρέχουσα οικονομική κρίση, το βιβλίο αποδεικνύεται εξαιρετικά διορατικό, εντοπίζοντας στη συμβιωτική σχέση Κίνας και Αμερικής («Chimerica»), όπου η πρώτη αποταμιεύει και η δεύτερη ξοδεύει, μια από τις αιτίες της σύγχρονης κρίσης.

Το πιο σημαντικό μάθημα της χρηματοοικονομικής ιστορίας είναι ότι αργά ή γρήγορα κάθε φούσκα σκάει, οι «αρκούδες» –οι απαισιόδοχοι πωλητές– γίνονται περισσότερες από τους «ταύρους» –τους αισιόδοξους αγοραστές– και η απληστία μετατρέπεται σε φόβο. Είτε λοιπόν παλεύει κανείς να τα φέρει βόλτα, είτε πασχίζει να γίνει κυρίαρχος του σύμπαντος, η ανάγκη να κατανοήσει την πορεία του χρήματος και τη λειτουργία του στον σύγχρονο κόσμο δεν ήταν ποτέ τόσο επιτακτική όσο σήμερα.

Το βιβλίο αυτό αποτέλεσε τη βάση της ομώνυμης τηλεοπτικής σειράς που προβλήθηκε στο Channel 4.

(από την Εισαγωγή του βιβλίου)

«Θυμώσατε που ο κόσμος είναι τόσο άδικος; Εξοργιστήκατε με τους χρυσοκάνθαρους κεφαλαιοκράτες και τους τραπεζίτες με τα μπόνους δισεκατομμυρίων; Απορείτε με το τεράστιο χάσμα ανάμεσα στους Έχοντες, τους μη Έχοντες και τους Έχοντες γιοι; Δεν είστε οι μόνοι. Σε όλη τη διάρκεια της ιστορίας του Δυτικού πολιτισμού, διαπιστώνεται μια εχθρότητα προς τα οικονομικά θέματα και τους πιστωτές, η οποία επαναλαμβάνεται και πηγάζει από την αντίληψη ότι όσοι βγάζουν το ψωμί τους δανείζοντας χρήματα είναι κατά κάποιο τρόπο παράσιτα για τις “πραγματικές” οικονομικές δραστηριότητες της γεωργίας και της βιομηχανίας [...]

Ωστόσο, παρά τις βαθιά ριζωμένες προκαταλήψεις μας εναντίον των «άνομων κερδών», το χρήμα είναι τις περισσότερες φορές η βάση κάθε προόδου [...] Η εξέλιξη του χρήματος έπαιξε ουσιαστικό ρόλο στην εξέλιξη του ανθρώπου. Η οικονομική καινοτομία δεν είναι το έργο κάποιων βδελλών που απλώς επιδιώκουν να ρουφήξουν από χρεωμένες οικογένειες το αίμα τους, ή να ρισκάρουν τις οικονομίες που έχουν μαζέψει χήρες και ορφανά αντίθετα, έχει καταστεί απολύτως αναγκαίος παράγων για να ανέλθει ο άνθρωπος από τις άθλιες συνθήκες διαβίωσης στα ιλιγγιώδη ύψη της υλικής ευημερίας στα οποία τόσο πολλοί βρίσκονται σήμερα. Η εξέλιξη της πίστωσης και του χρέους ήταν τόσο σημαντική όσο και κάθε τεχνολογική καινοτομία στην ανοδική πορεία του πολιτισμού, από την αρχαία Βαβυλώνα ως το σημερινό Χονγκ Κονγκ. Οι τράπεζες και η αγορά ομολόγων παρείχαν την υλική βάση η οποία οδήγησε στην αίγλη της Ιταλικής Αναγέννησης. Η χρηματοδότηση των εταιρειών ήταν το αναγκαίο θεμέλιο τόσο της Ολλανδικής όσο και της Βρετανικής αυτοκρατορίας, όπως ακριβώς ο θρίαμβος των Ηνωμένων Πολιτειών κατά τον εικοστό αιώνα υπήρξε άρρηκτα συνδεδεμένος με τις προόδους στην ασφάλιση, στον ενυπόθηκο δανεισμό και στην καταναλωτική πίστη. Κι ίσως, όλα αυτά θα καταλήξουν σε μια οικονομική κρίση, η οποία θα σημάνει το λυκόφως της παγκόσμιας πρωτοκαθεδρίας της Αμερικής.»

Ο **Niall Campbell Douglas Ferguson** γεννήθηκε το 1964 στη Γλασκώβη. Σπούδασε στην ιδιωτική Ακαδημία της Γλασκώβης και στο Magdalen College της Οξφόρδης. Είναι καθηγητής ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ και καθηγητής διοίκησης επιχειρήσεων στο Harvard Business School. Διδάσκει επίσης ιστορία και διεθνείς υποθέσεις στο LSE. Είναι εταίρος στο Jesus College του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης και στο Ίδρυμα Hoover του Πανεπιστημίου του Στάνφορντ. Ειδικεύεται στη χρηματιστική και οικονομική ιστορία, ιδιαίτερα στον υπερπληθωρισμό και τις αγορές ομολόγων, καθώς και στην ιστορία της αποικιοκρατίας. Βιβλία του είναι: *Paper and Iron: Hamburg Business and German Politics in the Era of Inflation, 1897–1927* (1995), *Virtual History: Alternatives and Counterfactuals* (1997), *The World's Banker: The History of the House of Rothschild* (1998), *The Pity of War* (1998), *The Cash Nexus: Money and Power in the Modern World, 1700-2000* (2001), *Empire: How Britain Made the Modern World* (2003), *Empire: The Rise and Demise of the British World Order and the Lessons for Global Power* (2003), *Colossus: The Rise And Fall Of The American Empire* (2004), *1914* (2005), *The War of the World: History's Age of Hatred* (2006), *The Ascent of Money: A Financial History of the World* (2008), *High Financier: The Lives And Times Of Siegmund Warburg* (2010), [Civilization: The West and the Rest](#) (2011). Έχει επίσης επιμεληθεί τα τηλεοπτικά ντοκιμαντέρ: *Empire* (2003), *American Colossus* (2004), *The War of the World* (2006), [The Ascent of Money](#) (2008), *Civilization: Is The West History?* (2011).